

DECIZIE

06 august 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Novac
Judecătorii Ala Cobăneanu, Oleg Sternioală,
Maria Ghervas, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către Tatiana Țapușel, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Tatiane Țapușel împotriva Societății cu răspundere limitată „Joctotal Prim” cu privire la repararea prejudiciului material și moral, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 ianuarie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de către Tatiana Țapușel și menținută hotărârea Judecătoriei Ungheni din 02 octombrie 2013, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 26 octombrie 2012, Tatiana Țapușel a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu răspundere limitată „Joctotal Prim” cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta Tatiana Țapușel a indicat că la 13 august 2009 prin ordinul nr. 218 a fost angajată de către pîrît în calitate de manager-operator al sălii de jocuri situată în or. Ungheni, str. Bemardazzi nr. 12 apartamentul nr. 23. Angajarea a avut loc în baza contractului individual de muncă nr. 130 din 13 august 2009 conform căruia urma să presteze un regim de muncă de 12 ore cu repaus de odihnă de 48 ore, în realitate a activat 24 ore cu repaus de 48 ore de odihnă. Conform pct. 13 al contractului individual de muncă urma să activeze în regim de zi de muncă nenormată cu activitatea în timpul de noapte și transferul de la obiect la altul. Conform pct. 18 al contractului pîrîtul urma să-i achite un salariu în sumă de 805 lei lunar. Fără a înainta anumite pretenții de către administratorul filialei Ungheni la data adresării în instanță.

Mai mult ca atît la multiplele sale adresări către pîrît pentru achitarea salariului a primit refuz neîntemeiat, ba mai mult i s-a propus să depună cererea de eliberare din serviciu din proprie inițiativă.

La 21 iunie 2010 a depus o cerere în adresa Procuraturii Ungheni și la 22 iunie 2010 prin scrisoarea nr. 338/N10/2277 i s-a recomandat să se adreseze în instanța de judecată în ordine civilă, în perioada activității a fost supusă de multiple ori la

amenințări de concediere, amenzi nejustificate, insulte sistematice, adresări necenzurate în adresa personalului filialei de către administratorul filialei.

La 21 iunie 2010 s-a adresat inspecției muncii care la 15 iulie 2010 prin răspunsul nr. T-1156/10 a anunțat-o că prin ordinul nr. 49/07 din 13 august 2009 a fost angajată în funcție, iar prin ordinul nr. 461 din 16 iunie 2010 ea a fost suspendată din funcție, fiind intentată o anchetă de serviciu.

De unde a luat Inspecția Muncii ordinul de angajare al ei nr. 47/07 și cui îi aparține acest ordin ea nu are la cunoștință, ordinul de angajare al ei este nr. 130 din 13 august 2009, astfel consideră că ordinul ei de angajare în funcție nu este suspendat, adică este în vigoare pînă în prezent.

Conform deciziei Curții de Apel Bălți din 10 aprilie 2012 cu trimitere la art. 332 alin. (1) și (2) la 11 august 2012 a înaintat o cerere privind repararea prejudiciului material și moral la care la 21 august 2012 a primit un răspuns despre respingerea cererii și prezentarea la sediul pârâtului pentru a primi salariul și carnetul de muncă. La 10 septembrie 2012 s-a prezentat la sediul pârâtului unde i s-a prezentat dosarul personal în care se afla doar contractul individual de muncă și carnetul de muncă cu mențiunea necunoscută despre o dată anterioară, sensul acestei mențiuni nu l-a înțeles. La întrebarea ei dacă a fost concediată sau suspendată nu a primit un răspuns clar, materialele anchetei de serviciu lipseau, iar despre salariu menționează că reprezentantul pârâtului îi spunea că nu găsește cheile de la safeu și i-a spus să scrie o cerere că a primit deja salariul și îl va primi mai târziu. Deci a fost chemată de formă, fără nici un rezultat, și fără salariu, și fără carnetul de muncă.

Consideră că de către pîrît au fost admise un șir de încălcări a legislației muncii, dat fiind faptul că fiind lipsită de dreptul la muncă și respectiv dreptul la remunerare, dereglări a sănătății în legătură cu situația creată, suferințe psihice, consideră că are dreptul la repararea prejudiciului moral.

Prin urmare, cere Tatiana Țapușel încasarea de la SRL „Joctotal Prim” a salariul în mărime de 32785 lei și 20000 lei în vederea reparării prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 02 octombrie 2013 acțiunea Tatiane Țapușel a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. A fost încasat de la Tatiana Țapușel în beneficiul SRL „Joctotal Prim” cheltuielile de judecată în sumă de 1590,65 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 ianuarie 2014 apelul declarat de către Tatiana Țapușel a fost respins și menținută hotărîrea primei instanțe.

La 19 martie 2014, în termenul prevăzut de lege, Tatiana Țapușel a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri cu privire la admiterea acțiunii.

Recurenta Tatiana Țapușel, în motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu hotărârile instanțelor de judecată, deoarece instanțele au aplicat eronat normele de drept material.

Indică că instanța de apel nu a ținut cont că de la pronunțarea hotărîrii primei instanțe din 24 noiembrie 2011 au trecut 15 luni și au avut loc 9 ședințe la care reprezentantul pîrîtului nu s-a prezentat, nu a prezentat nici o probă și nici nu s-a prezentat la ședința Curții de Apel Bălți, doar din 17 ședințe de judecată intimatul s-a prezentat la 5 din ele.

Menționează că pârâtul a menționat despre salariul în sumă de 855 lei pe cînd ea primea 805 lei. La ședința din 16 mai 2013 reprezentantul pârâtului i-a propus să facă cunoștință cu carnetul de muncă și atunci a văzut pentru prima dată ordinul de concediere și toate documentele din dosarul în cauză.

De asemenea, instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că prin acțiunile pârâtului i s-au cauzat suferințe fizice și psihice enorme.

Prin referința depusă de SRL „Joctotal Prim” la 13 mai 2014 s-a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 al.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau deciziei integrale.

Prin prisma dispoziției citate, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termenul prevăzut de lege, adică la 09 martie 2014, recepționînd decizia contestată la 03 februarie 2014.

În conformitate cu art.440 alin.(2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 16 iulie 2014 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe în partea încasării cheltuielilor de judecată cu emiterea în această parte a unei noi hotărîri de respingere acestei cereri, în rest decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe urmează a fi menținute din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 al.(1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Pe parcursul examinării pricinii sa stabilit că în baza notei de serviciu din 14 iunie 2010 și ordinului nr. 461 din 16 iunie 2010, contractul individual de muncă încheiat cu Tatiana Țapușel a fost suspendat pe durata anchetei de serviciu, conform art. 75 alin. (4), art. 78 alin. (2) lit. a) Codul muncii.

Tot actele pricinii și anume prin depozițiile martorilor Olga Popa și Zanoaga Ruslan se confirmă faptul că Tatiana Țapușel a făcut cunoștință cu acest ordin, dar a refuzat să semneze. Faptul, că reclamanta a știut despre situația creată după notă de serviciu din 14 iunie 2010 și emiterea ordinului nr. 461 din 16 iunie 2010 se mai confirmă și prin cererile depuse de către dînsa la Inspekția Muncii din 21 iunie 2010 și 22 iunie 2010 și la Procuratura or. Ungheni din 21 iunie 2010. În baza acestor cereri au fost efectuate verificări și expediate în adresa reclamantei – recurente răspunsuri: din Procuratura or. Ungheni nr. 338/2277 din 22 iunie 2010 (f.d. 12) și de la Inspekția Muncii nr. T-l 156/10 din 15 iulie 2010 (f.d. 12), în aceste răspunsuri se confirmă, faptul refuzului Tatiane Țapușel de a semna careva documente.

La 13 iulie 2010 a fost întocmit raportul comisiei în cadrul anchetei de serviciu și la 14 iulie 2010 Tatiana Țapușel a fost concediată din funcție conform

art. 86 alin. (1) lit. (k) Codul muncii și contractul individual de muncă a fost reziliat.

Prin probele anexate la materialele dosarului se constată că la 26 iulie 2010 (f.d. 60), în adresa recurente a fost expediată scrisoarea cu propunerea de a se apropia la oficiul intimatului SRL „Joctotal-Prim” pentru a face cunoștință cu ordinul de concediere și materialele anchetei. S-a constatat că recurenta s-a apropiat la oficiul intimatului la 10 septembrie 2012, însă dînsa a refuzat primirea salariului și carnetului de muncă, fapt confirmat prin procesul-verbal din 10 septembrie 2012 (f.d. 57) și depozițiile martorului Arma Radaev.

Totodată s-a mai stabilit că suma salariului restant a Tatianeî Țapușel este de 770,49 lei pentru luna mai 2010 și 318,26 lei pentru luna iunie 2010, în total 1088.75 lei, iar în cadrul examinării pricinii în instanța de judecată aceasta a refuzat să primească restul salariului și originalul carnetului de muncă. Mai mult ca atît, recurenta nu a contestat nici rezultatele anchetei de serviciu și nici ordinul de concediere.

Instanța de recurs reține că obligația de reparare atît a prejudiciului material, cît și a celui moral, cauzat salariatului de către angajator apare în cazurile:

- a) neîndeplinirii de către angajator a obligațiilor asumate prin contractul individual de muncă;
- b) privarea ilegală a salariatului de posibilitatea de a munci;
- c) refuzul neîntemeiat de angajare a persoanei.

Conform pct. 44 al Regulamentului provizoriu cu privire la completarea, păstrarea și evidența carnetelor de muncă aprobat de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei la 16 octombrie 998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.97-98 din 1998), angajatorul este obligat de a remite salariatului eliberat carnetul de muncă contra semnătură în fișa personală, precum și în registrul evidenței carnetelor de muncă.

Potrivit aceluiași Regulament, în cazul refuzului salariatului de a semna, angajatorul nu va elibera carnetul de muncă, dar va întocmi un act în formă scrisă, semnat de cel puțin doi martori, prin care se va constata refuz de semnare și, implicit, de primire a carnetului.

Astfel, prin procesul-verbal din 10 septembrie 2012 și depozițiile martorului Arma Radaev s-a stabilit cu certitudine că Tatiana Țapușel la 10 septembrie 2012 s-a apropiat la oficiul intimatului însă a refuzat primirea salariului și carnetului de muncă.

Prin urmare, instanța de recurs reține că SRL „Joctotal-Prim” a acționat în conformitate cu legislația în vigoare și a respectat prevederile Regulamentului provizoriu cu privire la completarea, păstrarea și evidența carnetelor de muncă aprobat de Ministerul Muncii, și din aceste considerente legal și întemeiat atît prima instanță cît și instanța de apel au ajuns la concluzia de respingere a acțiunii Tatianeî Țapușel cu privire la repararea prejudiciului material.

De asemenea, temeinic și legal a fost respinsă și pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral, or, conform legislației, prejudiciul moral născut din litigiile de muncă se repară salariatului în următoarea cazuri:

- restabilirea la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat ilegal;

-cauzarea prejudiciului salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă Codul muncii sau alte acte normative nu prevăd altfel.

-reducerea capacității de muncă sau decesul salariatului în urma accidentului de muncă sau îmbolnăvirii profesionale.

Astfel, Instanța de recurs constată că nici pretențiile reclamantei-recurente Tatiana Țapușel cu privire la repararea prejudiciului moral nu se încadrează în prevederile normelor enunțate, iar instanțele de judecată temeinic și legal au ajuns la concluzia de respingere a pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral.

Totodată, s-a stabilit că prin hotărârile instanțelor de judecată contestate în cauză s-a dispus încasarea de la Tatiana Țapușel în beneficiul SRL „Joctotal Prim” cheltuielile de judecată în sumă de 1590,65 lei.

Colegiul constată că concluzia instanței de apel și a primei instanțe privind încasarea de la Tatiana Țapușel a cheltuielilor de judecată în beneficiul SRL „Joctotal Prim” este ilegală, reieșind din următoarele circumstanțe:

Conform art. 350 lit. c) Codul muncii, principiile jurisdicției muncii sânt scutirea salariaților și a reprezentanților acestora de cheltuielile judiciare.

Conform art. 353 Codul muncii, salariații sau reprezentanții acestora care se adresează în instanțele de judecată cu cereri de soluționare a litigiilor și conflictelor ce decurg din raporturile prevăzute la art.348 (inclusiv pentru a ataca hotărârile și deciziile judecătorești privind litigiile și conflictele vizate) sânt scutiți de plata cheltuielilor judiciare (a taxei de stat și a cheltuielilor legate de judecarea pricinii).

Conform art. 348 Codul muncii, jurisdicția muncii are drept obiect soluționarea litigiilor individuale de muncă și conflictelor colective de muncă privind purtarea negocierilor colective, încheierea, executarea, modificarea, suspendarea sau încetarea contractelor colective și individuale de muncă, a convențiilor colective prevăzute de prezentul cod, precum și soluționarea conflictelor colective privind interesele economice, sociale, profesionale și culturale ale salariaților, apărute la diferite niveluri între partenerii sociali.

În asemenea circumstanțe de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că legiuitorul prin prevederile legale respective, a scutit salariații și reprezentanții acestora de la eventuala plată a cheltuielilor judiciare, formate din taxa de stat și cheltuielile legate de judecarea pricinii, astfel protejând interesele părții mai slabe din cadrul respectivelor raporturi juridice, și anume a salariaților.

Astfel, Colegiul menționează că, fiind în prezența unui litigiu de muncă, instanțele de judecată inferioare, în speța dată, eronat a dispus încasarea de la fostul angajat (salarat), Tatiana Țapușel în beneficiul angajatorului SRL „Joctotal Prim” cheltuielile de judecată în sumă de 1590 lei, suportate în cadrul examinării pricinii civile la cererea de chemare în judecată a Tatiane Țapușel împotriva SRL „Joctotal Prim” cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzate din vina angajatorului.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Tatiana Țapușel, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea încasării cheltuielilor de judecată și emiterea în această

parte a unei noi hotărâri de respingere a acestei cereri depuse de SRL „Joctotal Prim”. În rest decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe se mențin.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Tatiana Țapușel.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 16 ianuarie 2014 și hotărârea Judecătoriei Ungheni din 02 octombrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Tatiane Țapușel împotriva Societății cu răspundere limitată „Joctotal Prim” cu privire la repararea prejudiciului material și moral în partea încasării cheltuielilor de judecată și se emite în această parte o nouă hotărâre prin care:

Se respinge cererea Societății cu răspundere limitată „Joctotal Prim” cu privire la încasarea de la Tatiana Țapușel a cheltuielilor de judecată.

În rest decizia Curții de Apel Bălți din 16 ianuarie 2014 și hotărârea Judecătoriei Ungheni din 02 octombrie 2013 se mențin.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Svetlana Novac

Ala Cobăneanu

Oleg Sternioală

Maria Ghervas

Ion Corolevski